

XXV. KONGRES CINP CHICAGO 2006 PROBLEMATIKA ZÁVISLOSTÍ

V dňoch 9. – 13. júla 2006 sa v Chicagu konal XXV. kongres CINP (Collegium Internationale Neuropsychopharmacologicum). Na kongrese odzneli aj témy z oblasti adiktológie, alebo po novom z oblasti medicíny závislosti.

Na každom kongrese sú podobné formáty – plenárne prednášky, sympóziá, workshopy, vývesky. Nebolo to inak ani na CINP 2006.

Odzneli celkove 4 plenárne prednášky. Z toho jednu prednášku predniesla Volková, riaditeľka NIDA – Národného inštitútu drogového abúzu. Prezentovala rozdiely mozgu závislého jedinca a mozgu nie závislého jedinca. Nonadiktívny mozog má v poriadku okruhy a štruktúry realizujúce kontrolu správania. Adiktívny mozog má jasnú dysfunkciu kontrolných mechanizmov a hypertrofujú okruhy zamerané na „drive“ a selektívnu pamäť. Na tomto výsledku participujú gény, environment a droga. Bola to veľmi zaujímavá prednáška, okorenená výsledkami výskumov vlastného pracoviska.

Sympóziium 10. 7. 2006 o biologických základoch alkoholizmu uviedol O'Brien (Philadelphia, USA) prehľadom o animálnych modeloch, ktoré sa využívajú pri výskume alkoholizmu. Smolka a kol. (Mannheim, BRD) podali prehľad zatiaľ dosť kontroverzných výsledkov získaných novými zobrazovacími metódami. Oslin (opäť Philadelphia, USA) podal prehľad o prácach s liečbou alkoholizmu naltrexonom. Musím konštatovať, že náš prehľad (Švestka, Novotný, 2005) bol obsiahlejší. Záver sympózia patrilo informáciám o akamprosáte, čo je pre amerických kolegov žeravá novinka (prednášala Masonová, USA).

Pre mňa zaujímavejšie bolo sympóziium o kanabinoidoch 11. 7. 2006. Piomelli (Irvine, USA) podal prehľad endogénnych ligánd kanabinoidných receptorov. Ich deaktivácia môže mať anxiolytický a antidepresívny účinok. Howlettová (USA) demonštrovala predbežné laboratórne výsledky s niektorými novými molekulami. Agonisty CB1 receptorov (CP 55940, WION 55 212-2 dronatimol) majú analgetické a antiemetické účinky. Antagonisty (SR 141716, rimonabant) redukujú konzum alkoholu, nikotínu a kokaínu. Hungund (New York, USA) referoval o vlastných pokusoch. Myši, ktoré ma-

li kokautovaný CB1 receptor, konzumovali menej alkoholu než kontrolné myši. Vysvetlil to tým, že nucleus accumbens má presynaptické CB1 receptory. Teda kanabinoidný systém sa zúčastňuje na mechanizmoch odmeny. To isté sa dá dosiahnuť aj podaním rimonabantu. Usudzuje sa, že okruh CB1 → DA v ncl. accumbens „sa asi podieľa na vzniku alkoholovej závislosti“. Toto veľmi zaujímavé sympóziu ukončil Lewekw (Köln, BRD). Venoval sa vzťahu kanabisu a psychózy. Kanabis vyvoláva psychotické symptómy u schizofrenikov, ale i u zdravých dobrovoľníkov. Informoval aj o nemeckých výskumoch. U schizofrenikov zistili zvýšené hladiny endokanabinoidu anandamidu (n34), ale nie u dementných a depresívnych pacientov (n = 35). Exogénny THC znižuje hladiny anandamidu u schizofrenikov.

Samozrejme, nechýbalo ani sympóziu o komorbidite závislostí s inými psychiatrickými ochoreniami. Buckley (USA) hovoril, že ide o „double trouble“. Bressan (Brazília) uviedol, že podkladom je spoločná dysfunkcia dopamínovej transmisie v okruhu pre odmenu. Táto porucha je spoločná pre depresiu, závislosti, ale aj Parkinsonovu chorobu. Green (USA) sa zaoberal schizofréniou a závislosťou. Uviedol štúdie, podľa ktorých klozapín, ale aj haloperidol, viedol k redukcii konzumu alkoholu. Posledný rečník Awad (Toronto, Kanada) upriamil pozornosť na hypotézu samoliečby. Podľa nej psychiatrickí pacienti konzumujú vo zvýšenej miere alkohol, nikotín alebo drogy, aby si preliečili dysfóriu, ktoré vznikajú ako nežiaduci produkt liečby neuroleptikami. Výskyt dysfórie vysoko koreloval s drogovou závislosťou ($p \leq 0,0001$).

Poznatky a informácie zaujímavé pre alkohológa sa dali získať aj na inak zameraných sympóziách. Tak napríklad na sympóziu zameranom na neuro-peptidy 12. 7. 2006 odznali zaujímavé prehľady. Podľa Nobleovej (Francúzsko) inhibítory peptidázy by mohli mať anticravingový efekt. Richelson (USA) sa zaoberal neurotenzínom. Podľa neho má v mozgu podobné účinky ako neuroleptiká. Neurotenzín v animálnom pokuse blokoval hyperaktivitu spôsobenú psychostimulanciami. Modifikácia neurotenzínu označená ako NT69L v nucleus accumbens blokuje odmeňujúci efekt psychostimulancií. U myši blokoval aj autoinfúziu nikotínu.

Na kongrese bola aj vývesková sekcia. Z asi 900 vystavených posterov len asi 30 sa venovalo závislostiam. Medzi nimi aj poster kolegyne Martinovej (Predná Hora) o účinku piracetamu na kognitívne funkcie u závislých.

Prof. MUDr. V. Novotný, CSc.